4 3/2

Præterea spa. dubiales n. possunt recipi in sua una meante alia, aliter daretr processus in infinitum. & n. deest maior ratio cur una spa recipiatr meante alia, et hæc alia n. recipiatr meante alia et sic in infinitum: at u.o ut admittamus de facto aliqm qualitem pure passiuam, nullum hemus fundamentum neq urgentem necessitem. Unde qd a dubia ad actione n. ualet argum. =

Respd 1.o dubia materiales recipiunt impulsum meante qualite: g.o et dabitr qualitas spualis meante q. dubia spuales recipiant impulsum. Rs negt consequentiam: disparitas ratio e qa impulsus materialis requirit contactum physicum, hic u.o n. pot dari sine qualite: at u.o impulsus spualis n. requirit talem contactum imo neq aliam qualitem distinctam ab ipsa dubia spuali; qa quidquid pot recipere qualitas spualis pot et recipere dubia in ratione impulsus: g.o ad hoc superflua eet talis qualitas =

Respd 2.o de facto datr aliqua actionis nix qualitas qd het rationem pure pote passiuæ sicut lux e ad recipiendum accia materia, et nullam het actiuitem: g.o et dabitr una pot. in ratione qualitis q sit pure receptiua et n. actiua. R. 1.o & D. S.: ad e negt ans. qa qualitas de facto n. e 1.rio ordinata ad recipiendum accia materia, sed ad extendendum dubiam ad locum replendum. =

R. 2.o negt etiam, disparitas ratio e qa hemus fundamentum ad admittendum tale accens pure receptiuum aliorum accium; sicut in sacra Eucharistia alia accia ut albedo, odor, sapor ~~aut~~ sustentatr adhuc in qualite tanqm in subiecto mediante corpore Xi. bonam fidam et ideo qualitas e hoc receptaculum orum accium: at u.o nullum hemus fundamentum neq indicium, ut admittamus aliqm qualitem spualem, q sit pure receptiua aliorum accium spualium. =

Resp. 3.º x.ª Contrarium omni pot.a activa respondet et passiva. Sed dari pot.a pure activa: g.º et pure passiva. R. negt. maj. nec enim tale Contrarium invenitur apud Doctores, ut testantur Dd.; et ptt. qa illius agens e pot.a pure activa, et tn. ei illi respondeat illius Patiens, hic n. e pot.a pure passiva q. et efficiat suos actus. Deinde Dna. Sq.a e pure activa et tn. n. illi rondet aliq. pot.a pure passiva, nam qn. Creat e ex nihilo, et integriter n. illi rondet subiectum passivae receptionis. Si u.º tale Contrarium reperiat apud Doctores poterit intelligi de pot.is q. operantur immanenter, sicut hae sic recipiunt suos actus. =

Quaer. 3.º A. sit possibilis sit talis pot.a pure passiva a pot.e distincta? R. affirm. Ctr. qa n. admittenda a possibili tali pot.a nulla sequitur repugnantia: imo suam habet convenientiam, sicut n. solu. inserviret ad ostentationem D. Sq.a pot.e sed et ad recipiendum aliq. actus spirituales vertiq. ad hoc q. a facto dantur. Praeterea eet ad ornatum Universi: g.º ~~illa~~. =

Inst. 1.º impossibilis e spes mali repraesentans rem spiritualem: g.º et e impossibilis pot.a pure passiva. R. negt. istam, disca rao e qa spes e reflexum transiens ad potentiam: et u.º impossibilis sit pot.a cui inserviat talis spes, ideo illa impossibilis e. Contra enim implicat aliqs. actus et implicat reflexum transiens ad illum: sed u.º pot.a pure passiva inserviret ad ornatum Universi; Deinde et ad recipiendum aliq. actus spirituales q. ex speciali titulo postularent recipi mediante tali pot.e: g.º ista n. implicabit. =

Inst. 2.º illa pot.a ad nihil eet necessaria g.º n. e admittenda. R. 1.º negt. ant. ut ptt. ex dictis. R. 2.º dato ante, negt. istiam qa licet illa pot.a n. eet necessaria ex hoc solum argueretur superflua, q. pot. vinci a D. Sq.a pot.a: Sicut

narium n̄ e q̄d ponantr duo 2ria in eod subto, neq duo corpora in eod lō penetrine, neq ita corpus n̄ duobus lōis, et similia q̄a fieri pount divinitus: q̄ similiter et q̄ao pure passiua naria n̄ eet, attn̄ a Deo pduci pōt.=

Prōt 3º implicat pa subialis pure pasiua: q̄ et pa acialis pure pasiua. Ro ngt 2tiam, diria rāo ē q̄a oīs pā subialis ex nā sua ordatr ad informandum sicut mā 1ª ad recipiendum: si uº pā subialis eet pure receptiua n̄ ordinaretr ꝑ ꝗatē ad informandum māṁ, neq ad 2ponendum 2 ea unum ꝑ se, q̄d repugnat pre subiali. At uº l vōe accentis n̄ e q̄d pa sit informans, ut pet in pnte riu alpedis, et in pōis rū suoꝝ acium.=

Quer 4º ꝗ d facto dentr pōa mixtae. Ro affre 2 cōi. Pr q̄a d facto dantr pōa cognoscentes q̄ simul sunt actiua et receptiua suoꝝ acium. q̄d id cernitr in pōis appetentibus: sicq in hoc disgunitr pōa immanentes a transeuntibus q̄d immanentes recipiant suos acus, n̄ uº transeuntes: q̄ tales pōe l facto st simul actiuae, et passiuae, et ꝯsequenter pōae mixtae.=

Obj. 1º si daretr pōa simul actiua, et pasiua, 2stitueret duo pdicamenta diuersa. et ordis hoc q̄a eadē aō q̄tenus ē in ordine ad agens 2stituit unum, et q̄tenus ē ꝑ ordem ad patiens 2stituit aliud pdicamentum: q̄ similiter ~~etiam~~. Ro ngt ans. et ad ōhuis ꝑbatōem nego 2tiam et assigno diuersam rōem q̄a pōa immanens ē unum ꝑ se q̄d certe n̄ hēret, si illa duplex qualitas agendi et recipiendi ꝑtineret ad diuersa pdicamenta. res enim q̄ ꝑtinent ad diuersa pdicamenta efficiunt unum ꝑ accidens: et ideo aō, et pāiō 2stituunt unum ꝑ accidens.=

Resp. n̄ datr maior rāo cur 2ꝑ actum

Ex acõe et paõe n' faciat unum p se. faciat u° unum p se illa virtus agendi et recipiendi q' datr in pña ultima vg: g° in utroq eventu erit id q' ẽ p̃bandum. Pb. ngt añs et disra raõ ẽ qa h̃ roe ẽsiali pña ẽ tam agere qm pati et ideo unã ᵭar pot ẽẽ sim̃ activa et passiva qn ex hac dupli roe fiat unum p accens. sicut hac duo p̃rata mutuo ordinantr inr se in roe ẽsiali pñe: at u° contra roem acõis in qa ẽ pati et ista roem paõis est agere, et ĩsegnter neqnt ẽtuere unum p̃antum, neq ĩponere unum p se utpote q n' ordantr, imo hent ẽtiar disparatas. =

Arg. 2° illige n' includit ẽratõ pasem: g° nulla datr pña ẽtitiva p se 1° ordata ad operandum. Pb. ngt ĩtiam. qa et illigere n' ĩsistit ẽratõ in acõe, ut ẽ pse ẽ sti ex eo qd ideo n' includat ẽratõ acõem, n' de qr qd n' detr pña p se 1° ordata ad agendum qlis est ipse illus: g° sim̃ ẽ ideo n' ĩsistat in paõe, n' segr qd illus n' sit pña p se 1° ordata ad patiendum. sat qn ẽ qd ordetr pris 1° ad recipiendum ĩrum qm pducit ide illeem. =

Ollẽt roem agendi et recipiendi includi ẽsiatr et ẽratõ in pña mixta. sicut in roe ẽratõ includitr sñe et ẽvale. Unde pña mixta disguitr sim̃ ab illa utraq paõe p distioem virtualem includentis ab incluso: sicut ab utroq gñe sñis et ẽvalis disguitr. =

Dices intus attingens Leonem sim̃ et Equum disguitr ab illa dupli ẽalite p distioem excludentis ab excluso: g° sim̃ pña mixta disguitr ab utraq illa ẽalite agendi et recipiendi distioe excludentis ab excluso. Pb. ngt ĩtiam. disra raõ ẽ qa cognio Leonis a se n' includit cognioem Equi, sicut et dua ẽalites ẽtradicita, et ideo sunt ẽfecte dista: at u° agere et pati includuntr ẽsiatr in roe

Poā mixta, sc. immanentis, ideo ab illius disquiri negt. —

SEC. III.

De poa Neutra Violenta & Restitiua.

Quær. 1º q̄d detr poā Neutra ā q̄ie possibilis? Dicendum 1º e poām Neutram ā Phis dici illam q̄ neq inclinat ad aūm neq ad illius negoēm. Dicendum 2º poā Neutra n̄ dtr ā facto n̄ datr, sed et implicat ā possibili. ita D. M. S. P. Molina P. Gmī et alii l. 1. L. nº 93.

Pr. qa oīs poā physica ordinatr essentialiter et destinatr ad suū aūm, ad q̄s relationem transcendens: q̄º implicat poā q̄ talis sit et n̄ ordinetr ad aliqm aūm. Pr. ab exemplis, qa impossibile ē visus, q̄ n̄ hēt ordinem ad intelligendū & n̄ intelligendum: impossibile ē oculus indifferens ad videndū & n̄ videndum: impossibile ē mā 1ª indifferens ad recipiendum & n̄ recipiendum formas substantiales et sic ā ceteris: q̄º et impossibilis ē poā q̄ n̄ ordinetr essentialiter ad suos aūs, q̄ qm tam essentiale connectitr, sicut in 1ª est praedicati. —

Contrariam sentiam tenent P. P. Cc. Pr. qm primo. 1º ā facto Cœlum mobile ē indifferens ē indifferens ad motum circularem & ad quietem: q̄º hēt poām neutram. Rndr negando etiam qa illa materia n̄ ē aliq poā physica ā q̄ie possibilis, sed hēt Cœlum duplicem n̄ repugnātiam, altera ē ut illi ad formatr impulsus et sic moueatr circulariter, altera n̄ repugnā ē ut quiescat. sed nulla ex his n̄ repugnantiis ē poā physica positiua ā qua hic sermo est quæstio. —

Etiam retorqr̃ argum̃, qa sicut impellitur ipse physicus impulsus Cœlo n̄ ē pōa Neutra, sḋ dextrate postulat motum. Sic ōis pōa physica dextrate postulat suos aūs. Præter q̃ᵒ talis impellitur aliqñ pōa Neutra, qa dati in subto qd ḋ se n̄ magis postulat impulsum, q̃ motum dextraté q̃m sinistram: sḋ hoc hēt Cœlum q̄ q̄dam n̄ regnias ē n̄ q̄ poas, positivas q̄stitivas. —

Resp. 2ᵒ. vlltas ē indiferens ad suos aūs liberos q̄ ad negoem illor: et ordir hoc, qa vlltas hēt libertem q̄tradictionis, q̄ sistit in eo q̄d poit ponere aum positivum, q̄ illius negoēm vg amorem, q̄ n̄ amorem: q̄ᵒ ā fallo ē pōa Neutra q̄ᵒ illius defiōem. Hoc argum n̄ caret difficultate q̄sertim in opiōe q̄ admittit puram suspensioem aūs, q̄ sistit in negoe q̄sius aūs. —

Resp. 2ᵒ ad maj. vlltem ēē indiferentem ad suos aūs, hoc ē hēre potestatem ad ponendum hos q̄ illos, idē amorem q̄ odium vg. sḋ inde n̄ seqr̃ qd sit pōa neutra, hoc ē indeterminata tam ad aum q̃m ad illius carentiam, siqd vlltas dg dextrate conecti q̄ suis actibus positivis, sḋ q̄ hac videa liberi arbitrii ut poit ponere hos q̄ illos. —

Et hoc optime procedit in nostra sn̄ᵃ ē q̄ ceteras q̄ n̄ admittit puram aus suspensioem: nam qn̄ vlltas n̄ vult aliqd totum dg ponit nolitionem positivam: et sic nunqm ē indiferens ad puram negoēm aūs qd det hēre pōa Neutra q̄ᵒ illius defiōem. —

Inst. qᵒ n̄ distinguir libertas q̄trarietatis a liberte q̄tradictionis; ē ordir hoc, qa libertas q̄trarietatis versatur inr duos aūs positivos q̄trarios vg inr amorem ē odium; ē libertas q̄tradictionis inr negoem ē q̄tiōem

Negam ide vir amorem et n amorem: sit q nos ultra nonnulli ponit n amorem negativum sed sq aliquam positivam positam: g.o libertas contrarietatis et contradictionis n distinguuntur in ulte =

Resp. negt illatam. et ad illius probem dico libertatem contrarietatis adhuc distingui a liberte contradictionis, qa haec debet ponere actum amoris, et alius nolitionem positivam, q autem sit omne n sint contradictorii, saltem in se meate et huius more, ostenditur volitio e et noria nolitionis cuius sola dicit negationem: sit u.o libertas contrarietatis et debet ponere actum et alius contrarium directum ide amorem et odium oppositum. —

Et declaratur qa dictum qd est volitio et nolitio boni, et amore et odio boni. qd sic explico: Supponamus ee mihi rosam valde pulcram, potest prius nolle amare rosam positive et tn n sequitur qd velis illam odio habere, qa q dicit dare nolitio boni et tn n dari odium: igr nolitio et volitio boni st contradictoria. Amor u.o et odium st contraria, qa n e id nolle rosam, atq illud odisse. Sicut nolitio n e sq demeritoria, odium u.o habe boni sq e demeritorium =

Quaer 2.o an possibilis sit pia violenta? Resp. nega. Pbr qa ut ostia cuiuslibet pia potentia nalis e qd oritur ex conatu ad suos actus: sed pia violenta n posset n ordinaret nali ad suum actum, sed nali illi reniteretur: g.o haec e impossibilis. —

Et qa impossibilis e etiam q resistat actui eligendi et obliviscitur sui vigoris actus videndi: g.o sibi impossibilis erit pia q renitatur suis actibus. —

Probat 1.o impellens impellens lapidem illum impellens sursum e violentus, sicut e ad motum violentum: g.o st dato dari pia violenta. Resp. distinguo ans

impulsus impellens sursum e violentus lapidi. Nego; e violentus suo actui impellendi sursum nego ans.

Unde ois pōa vi sui aus e nalis, p accens e qd sit talis aus violentus vi motus. Sigt lapis de se pot n rugniam ut illi applicetur motus et impulsus, q impulsus vi pōi aus ab ipso procedentis n e violentus, sed maxe nalis, p accens e qd sit violentus tali motus gravi illi lapidi, nam si id impulsus imprimeret igni p aeri n eet illis violentus: q. signum e qd impulsus a se n sit violentus suis actibus, sed p accens vi motus qg imprimitur, et in hoc sic procedit nostra qstio.

Nat 2o impulsus q aliqs saltando se movet sursum e violentus vi pōe motiva: q. aus. P nego ans. nam ille motus sursum q provenit ab impulsu n e illi violentus, sed maxe conalis, ois en aus e conalis sua pōa. Vox qd e qd talis motus sit violentus vi hois saltantis, sed hoc e p accens vi gravitatis qstiva; et hoc videtur evidenter, qa hō magis levis facilius se sursum elevat, et si oio levitaret, maxe conaliter sursum elevaret.

Unde sciendum ois e, nos hic n agere de violentia mali vi motus, sed a violea et renitentia qualis vi pōae, nulla n. pōa e contra suis actibus, neq illis renitit pōt, aliter n eet pōa et inclinao ad illos. Concedo sū pose ab extrinseco dari aliquas difficultates q impediant pōam ne procedat in suos aus p difficulter eos exerceat. Hoc sū n e vie pōa, sed p accens et ab extrco.

Inst 3o aus peccaminosus e violentus pōe vali. Sigt dedecet ipsam naim Rnalem et e contra illius dictamen: q. aus. P nego ans. aus en

Peccaminosus e morte spontaneus ad intrinsecus et physice loquendo sigt e necessarius aliter n eet demeritorius. Quod proinde eius peccatum ee 9a dictamen ronis, ac proinde 9tra nam rationalem moralis n vero physice: si en repugnaret via physice, vel potius n poet elicere talem actionem peccaminosam: ut vero aliqd sit violentum n sat e qd sit 9a rectam ronem.

De pota Restitiva.

Quaer 9o qd sit pot Restitiva et qre distinct. Pro cuius solutione sciendum potentiam pro ipse resistere active ideo agendo in aliud, illudq destruendo: Pro ipse resistere passive ide resistendo receptioni et passioni n illi cedendo.

Pro igr ad qstionem nego 9 utroq sensu et cu Dq. Sma. Qra qua vis pota 1rio et directe ordinatur ad aliqd agendum vel recipiendum: sed nulla qlitas 1rio ordinaretur ad resistendum et n ad agendum vel recipiendum: go n eet pota sigt haec ex qre e esse sua det ee vel activa vel passiva.

Qa talis resistia duplr fieri poterat. Per fiat ut albedo resistit nigredinem eam expellendo ab eadem pte subti, et haec resistia n prinit ad aliqua pota ut patet.

Vel talis resistia fieri potest ide retardando vel impediendo actionem 9trarii, q resistia datur inter calorem et frigus in alicuius subti. qa sic calor resistit frigori illud debilitando: sed haec acto n het pro reo resistiam sed calorem q introducitur in subto per expulsionem frigoris. et sic illud qd 1rio intenditur a pota ignis e producere calorem illum q introducere in subto et 2rio e resistere frigori.

Unde calor 1rio ordinatur ad 9servandum subiectum, et 2rio ad resistendum frigori. et pota ignis

Primario ordatr ad producendum suum calorem in subto
q accensit, ut minuat aliud contrarium q. natum n. posset
Opati; et ideo 2rio intendit illud debilitare. =

Inst. 1o. duritiem in aere, et Ada
mante resistit divisioni: ergo dari pota resistiua. R. 1o. neg. ant.
q nihil prohibet dicere duritiem n. e. qualitatem distincta ab Adamante
et ita dicendum e. de densitate: nos u. hic agimus de
potis qualitatiuis. R. 2o. dato q. talis duritiem sit qualitas
habent 1rio ordari ad ornatum et decorem Adamantis, et
2rio u. ad resistendum; sicut diximus de calore vel frigoris. =

Inst 2o. dos impassibilitatis in cor-
poribus Beatis e. qualitas resistens corruptioni: ergo R. dari
potentiam impassibilitatis, dato q. sit qualitas, n. ee. potam sed patibi-
lem qualitatem qa ut diximus n. e. 1rio ordata ad operandum
sed ad decorandum corpus Beatorum illud solidando contra
passiones: et sic 2rio et ordatr ad resistendum corruptioni:
Spes u. qualitas desumuntur a 1rio munere ad qd ordantr. =

Inst 3o. Aristoteles hic definiuit potentiam
— qualitas q. res facile agit et resistit —: ergo sentit dari potas
resistiuas. R. Phum locutum fuisse generatim de potis, qua
1rio ordantr ad operandum, et aliquo sint q. ut producant
suas operatides deant uincere aliqm resistentiam, aliae u. nu-
llam: et sic pota productiua lucis e. qualitas operatiua sine
resistentia; pota u. productiua caloris e. 1rio actiua, et 2rio
e. resistiua frigori. =

Unde oes potae ordantr 1rio ad agen-
dum et recipiendum: aliq u. q. habent 2rio debent magis
et minus resistere pro ratione ipsarum potarum, et uim contrariorum
sed haec pugna et resistentia e. 2ria vel potarum, et explicatur
optimo exemplo, qa pota dubitabo 1rio dicta e. a vis

442

ut sit instandum ... et destruendum ... et 2°. ordi-
nati ad expellendum et corrumpendum ... ...

SEC. IIII.

De pōā supernāli & obiāli.

Quær. 1°. an sit possibilis pōa supnalis? n. e. dubium de possibilitate talis pōe. Nā nostra pōa quando admittimus possibilem Spiām realem ipsam supnalem, q. p. pōas supnales debebat operari, pōt in quo procedere à facto; et sic dest aliqā pōa supnālis creata. Ad negē, qā n. habemus fundum ut a facto admittamus talem pōam q. debeat procedere ad intrīco: à facto u°. nulla pōa supnalis prodit ad intrīca nā Spiā nalis: qd. am. =

Dices: Lumen Gloriæ et alijs supnales st. q. de 1°. ordinati ad operandum: st. tales ... st supnales q. pertinent ad nalem Pōam. Ad mij lumen Gloriæ et alias hūs supnales ēe ... supnadas pōe ad eam ... et ... operivam et ideo pertinent ad ... hūs et n. ad nalem Pōam q. q. de 1°. det ēe operiva, qn addatt alii pōæ ad eam ... =

Quær. 2°. an pōa obialis ... hac ...? Ante qm respondeam ... prænotandum ē Pōam obialem n. ēe ... ad ... mali ... creaturæ, put ē ... Deo ad faciendum ... ... ut explicavimus in Physicis. =

Dr. ... creatura eo ipso qd. talis ē debit subiectionem suo Creatori ex sua intrīca roe et entate et ēt ... supnadio est subordinata Dina ...

Unde nihil aliud ē pfca Vitalis, qm Entitas ipsa materiae creatae connotando D. Essentiam, ut vdes effectus, q n̄ includunt Contradiēm, et subinde n̄ ē Quaestio dicta. =

Inst. 1º pfca Vitalis vit suos actus transcendentaliter: ergº ē pfca d. gre Qualitatis. ...et haec Qtia ga oīs pfca q vit transcendentaliter suos actus ē d. gre Qualitatis. Sed ...am, et illius ...em. 1º ga et Aia vit transcendentaliter suas pfcaes qs producit q emanatiōe, et tn̄ Aia n̄ est pfca Qualitatis: Deinde et Substantia q easdem pfcaes, sicut pfca Vitalis q suos actus. =

D.º ga Essentia Divina ē relatum transcendens ad possibilia, q qq nullo connectitur, et tn̄ n̄ ē pfca d. gre Qualitatis. Praeterea illius et ...tas st vnus transcendentes ad suos actus q qs ...ificantur, et tn̄ Dº ...altem ...am n̄ st pfca dicta ab Aia, ...inde, neq Qualitates accidentales. =

Unde colliges ut alique pfca sit d. gre Qualitatis n̄ sufficere quod efficiatur ordinem ad suos actus, ...et in illa, et Voluntate Divina q efficiatur ordinatur ad suos actus, et tn̄ n̄ st pfcae d. gre Qualitatis. Requiritur igr ulterius, ut talis pfca adveniat subiecto iam in sua ēe constituto, ut adveniunt multae pfcae naturales n̄ tn̄ Vitalis, q n̄ distinguitr ab ipsa Entitate materiae creatae q connotatiōe ad Divinam Essentiam: Sicut aliae pfcaes Entis q in recto dicunt entitatem, et in obliquo connotatiōem ad ...tatem et Voluntatem. Neq hinc sequitur quod dentur 4ª pfcaes Entis nimirum haec pfca Vitalis: ga haec n̄ competit oi Enti, sd sols reperitr in Ente creato: at aliae tres pfcaes et competunt Enti Divino.

Inst. 2º. ...relatio ...virtualiter distinguatur a fundamento et termino a subiecto et ...a ...ne, nihilominus constituunt praedicta dicta: ergº et ... pfca Vitalis

444

ubi virtualiter inquantu a Creatura pertinebit ad praemium qli-
tatis tamen per virtualem spiritu. Et ad hoc etiam in ea
supponi falsum, qd per Totalis virtualiter inquantu a Creatura
dat distinte effecta: nam sicut Bonum Dei, Bonum n dis-
tinguitur virtualiter ab ente, sed sola separatum Entis a sociis co-
notationibus, ita et per Totalis nihil aliud e qm Entitas
ipsa inquantu Creatura connotative ad Dm figuram. Unde pro
Totalis qm sua e Totia, qi Unde e Unitas, et hi st ceteris-

DISP.

De Intentione & remissione Qualitatis.

SEC. I.

V intentio Qualitatis fiat per additionem grus ad grum.

Supponendum e 1º ut dio certum qlitates ee capaces intensionis et remissionis. qd experientia dictat: qa si manum in aquam calidam immittas, sentiet illam paulatim calefieri, et si eandem manum in aquam frigidam immergas eam paulatim frigefieri experieris. Deinde n est dubium, qt tus specialiter ex Fides, Spes, Charitas et Gratia Sanctificans g nostra bona opera augeantur, et intendantur.

Supponendum e 2º Intentionem poe sumpi dupliciter, 1º pro ratione ipsa, qua fit intensio qlitatis et hac

dicitur

Qualitz intentio essentia s.t alterius. 2.o quod per intensione qualitatis ex parte sui, idem quod ipso augmento qualitatis sive eandem partem subiecti. Cui intensioni opponitur remissio, quae est diminutio ipsius qualitatis sive eandem partem subiecti. His praesuppositis:=

Quaer. 1.o an intensio s.t augmentum qualitatis fiat per additionem gradus ad gradum: Resp. affirmative cum M. S. Vazq. Suar. Conr. Hurt. et aliis, quos citat et sequitur P. S. tractatu 4.o n.o 29. Prob. quia ut experientia docet subiectum per calorem intensum fit magis calidum quam antea erat, dum habebat calorem remissum: ergo in illa maiori intensione accipit plus caloris, sed illud plus nihil aliud est quam multiplicari gradus sive eandem partem subiecti: ergo intensio fit per additionem gradus ad gradum.=

Prob. 1.o quia esse calidum postulat esse calorem tanquam causam formalem: ergo esse magis calidum postulat maiorem calorem, siquidem effectus formalis postulat maiorem causam formalem: ergo ex additione novi gradus caloris fit maior calor intensive, et consequenter ex hoc gradu sentit subiectum maiorem calorem: sicut ex maiori n.o partium fit maior quantitas extensive.=

Pr. 2.o ratione theologica, quia sive fidem Iusti per actus meritorios de novo aliquid merentur, et per merendi aliquid, sed non per merendi esse gratiam, quam iam habent: ergo merentur novum augmentum illius, idest additionem novi gradus gratiae. Confirmatur haec ratio, quia aliter eandem et aequalem omnino gratiam haberet homo per 1.um actum quo a peccato emergit, atque post mille annos, quibus sanctissime et meritorie vixit. Imo puer baptizatus ut eo instanti haberet tantam gratiam atque ceteri alii iusti, imo et tantam quantam habet Virgo Sanctissima: et

446

Et qd inde sequi vos iusti eent aequales in gratia et consequenter in gloria essentiali (quae respondet maiori gratiae) quod plane est absurdum et contra commun. Theolog. sententiam.

Probatur 3º ex Concil. Trid. asserente per nostra bona opera augeri gratiam, sed hic u. augmentum denotat additionem entitatis eiusdem rationis ad praecedentem. Sic enim dicitur augeri quantitas per novas partes eiusdem rationis: ergo similiter qualitas. Probatur tandem ex communi authoritate Theologorum et Philosophorum qui gradus intensionis et remissionis in qualitatibus agnoscunt.

Refutantur contrariae opiniones.

Contra nostram sententiam stant aliae quatuor opiniones, quarum singulas breviter solvemus. Prima igitur opinio dicit intensionem qualitatis fieri per corruptionem formae remissae et imperfectae et per novam eductionem formae perfectioris, ita Burleus, Avicenna et alii. Probatur quia videmus 1º in alteratione calidi quod dum lignum paulatim fit magis calidum terminus a quo est gradus remissus, et terminus ad quem est gradus intensus caloris: sed terminus a quo corrumpitur per terminum ad quem ut novam succedentem iuxta axioma — introductio unius est corruptio alterius: ergo intensio qualitatis non fit per additionem novi gradus ad alterum gradum, sed per corruptionem gradus remissi et productionem gradus intensi ut pote perfectioris.

Respondeo non sequi perire terminum a quo, quando introducitur demum terminus ad quem: et patet in alteratione quantitatis, terminus enim a quo est minor quantitas, quae non perit per additionem novae quantitatis qua totum fit maius extensive: ergo similiter quando advenit novus gradus intensionis non perit gradus ante, sed simul uniti faciunt maiorem intensionem.

Dices, quando venit novus gradus intensionis

ipse grius ais n manet remissus: go perit. Et dicpd ans: n manet ille grius reduple, sic q remissus, ideo n manet dicitur q grius e nuc ais: sicut qn advenit nova pars qntis, non manet illa pars ais minor reduple q minor, sed augetur manet in illa ead pars dicitur, q 3 alia facit maiorem molem qntitatem. =

Unde colliges discrimen rois cur aliq fme ut generende et introducende requirant corruptionem fme precedentis ut fma cadaveris qd supponit corruptionem fme viventis: et huius ro e qa tales fme postulant qlites et dispones contrarias et ideo n pount sim esse natr. alia vo fme n requirunt qlites et dispones contr. ideo una n postulat neq indirecte corruptionem alterius ut pet in Ivere cuiuslibet hus q n destruit alium hum preexistentem, imo neq calor corrumpit frigus remissum dicit spatium dict. Quare una pars qntis de nova adveniens n postulat corruptionem alterius precedentis. =

Ex hoc 2o qn dagt do Latina, ideo illa p qm corpus perit a uno ad alium Locum, nario perit sus a q dicebat vbicao aid et acquirit tuus ad qm dicit novum vbi subsequens. qo in intensione qlitis nario debet perire grus a q dicebat grus remissus, qn introducitur tuus ad qm, idest grius intensus. =

Et ratio etiam huius rao e, qa qn corpus mutatur p adem Latinam acquirit novum spatium a q espiatio pendet vbi et consequenter debet acquirere novum vbi: et perdit spatium a q mutatur et ideo debet et perdere vbicaem, q etiam dependet ab hoc spatio: qd n cernitur in intensione, q sit sub eadem pem subti in q pount adunari et multiplicari grius intensionis. =